

1. godina					
NAZIV KOLEGIJA: Ius Latii i epigrafika					
OPĆE OBAVIJESTI					
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru				
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij “Arheologija istočnog Jadrana”				
USMJERENJE	Antička arheologija			Godina studija	
NASTAVNIK/SURADNIK	Prof. dr. sc. Anamarija Kurilić			1.	
USTANOVA	Sveučilište u Zadru – Odjel za povijest			Semestar: II.	
STATUS KOLEGIJA		Izborni	Izborni za druge studij. grupe		
<ul style="list-style-type: none"> • OPIS KOLEGIJA: Predavanjima se studenti upoznaju s ustanovom latinskog prava, i to prvenstveno onim njenim oblicima koji su zastupljeni tijekom ranog carskog razdoblja. Studente se upoznaje s izvorima za poznavanje funkcioniranja latinskog prava, pri čemu se nastava usredotočuje na epigrafske izvore, prvenstveno municipalne (i/ili kolonijske) statute (<i>lex municipalis/coloniae</i>), a zatim i na natpise koje su postavile privatne osobe (nadgrobnici, počasni, ...). Osobita se pozornost posvećuje mogućnostima i dosezima epigrafike za identifikaciju latinskog statusa pojedinaca i/ili naselja, kao i za upoznavanje građansko-pravnih statusa domorodačkog stanovništva i naselja hrvatskog prostora u antici, te načina njihova stjecanja latinskog i rimskog građanskog prava. Studenti će k tome biti aktivno uključeni u znanstveno-istraživački proces tako što će samostalno analizirati odabrane primjere različitih epigrafskih spomenika i istražiti do kakvih sve zaključaka mogu dovesti njihove analize. 					
<ul style="list-style-type: none"> • CILJEVI PREDMETA: - upoznati studente s institucijom latinskog prava i značenjem te institucije za proces romanizacije; - pružiti uvid studentima u vrste građansko-pravnih statusa osoba i zajednica u ranorimskom razdoblju i upoznati ih s vrijednostima (ali i ograničenjima) epigrafike kao izvora za njihovo poznavanje; - upoznati studente s vrijednostima antroponimijske epigrafske građe za upoznavanje građansko-pravnih statusa pojedinaca; - osposobiti studente za samostalnu analizu, interpretaciju i znanstveno vrednovanje podataka s natpisa o građansko-pravnim statusima pojedinaca i zajednica. 					
VODIČ:		Zimski semestar		Ljetni semestar	
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2	
TJEDANA PO SEMESTRU:				15	
Sati tjedno:	predavanja				1
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupno sati:	predavanja				15
	seminari				
	vježbe				
	mentorski rad				
Ukupan broj dana terenske nastave:				2	
NASTAVNE METODE:					
Predavanja					
NASTAVNA POMAGALA:					
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet	
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA					
odslušan kolegij					
NAČIN POLAGANJA ISPITA:					
ispit se ne polaže					
<ul style="list-style-type: none"> • LITERATURA: Obvezna: G. ALFÖLDY, Le droit de cité et la nomenclature, <i>Latomus</i>, 1966., J. GONZÁLES, The Lex Iritana: a New Copy of the Flavian Municipal Law, <i>JRS</i>, 76, 1986., 147-243. 					

A. KURILIĆ, Nadgrobní spomenik obitelji Queresii iz Varvarije, *RFFZd*, 31(18), 1991-92 (1993), 89-96.

A. KURILIĆ, *Pučanstvo Liburnije od 1. do 3. st. po Kristu: antroponimija, društvena struktura, etničke promjene, gospodarske uloge*, (disertacija- rukopis), Zadar, 1999., poglavlja 3.3., 3.3.1., 3.3.3., 3.4. i 3.5.

P. LÓPEZ BARJA DE QUIROGA, Junian Latin: status and number, *Athenaeum*, 86/1, 1998, 133-163.

L. MARGETIĆ, Plinio e le comunità della Liburnia, *Atti CRSR*, 35, 1979., 299-339.

L. MARGETIĆ, O nekim pitanjima pravnog položaja liburnskih općina u doba Principata, *RZHAZUZd*, 38, 1996., 1-12.

L. MARGETIĆ, Andautonia (preteča Zagreba) u svjetlu lex Irnitana, *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 59 /5, 1999, 557-581.

A. ROMAC, *Rimsko pravo*, Zagreb, 1981. (odabrani dijelovi)

A. N. SHERWIN-WHITE, *The Roman Citizenship* (ed. 1., 1939., ili ed. 2., 1973.) (odabrana poglavlja).
 Odabrana poglavlja iz rimskih pravnih izvora (prije svega Gaj, Paulus i Justinijan)

Dopunska:

M. GLAVIČIĆ, *Gradski dužnosnici na natpisima obalnog područja rimske provincije Dalmacije*, (disertacija - rukopis), Zadar, 2001. (odabrana poglavlja).

L. MARGETIĆ, O municipiju Andautonia, *Rad HAZU, Razred za društvene znanosti*, Knj. 37 (= knj. 478), 1999, 5-24.

D. RENDIĆ-MIOČEVIĆ, *Iliri i antički svijet*, Split, 1989. (odabrani članci: Onomastička pitanja s teritorija ilirskih Delmata; "Princeps municipi Ridentarum". Uz novi epigrafski nalaz u Danilu; *Dissertationes Ridentinae*. Uz jedan neobjavljeni natpis iz Danila).

B. SALWAY, What's in a Name? A Survey of Roman Onomastic Practice from c. 700 B.C. to A.D. 700, *JRS*, 84, 1994., 124-145.

Epigrafska korpora (*CIL, ILS, ILLug*, A. KURILIĆ, *Pučanstvo Liburnije od 1. do 3. st. po Kristu: antroponimija, društvena struktura, etničke promjene, gospodarske uloge*, (disertacija- rukopis), Zadar, 1999., sv. II-III)

UVJETI:

Registracija za slušanje kolegija: Da

Registracija za ispit:

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **OPAŽANJA:**

Nastava će se izvoditi putem preglednih izlaganja teoretskih saznanja i postavki, te analizom karakterističnih epigrafskih spomenika. Nastava će se izvoditi u učionici i/ili kabinetu predmetne nastavnice, u muzejskim ustanovama (lapidariji) i na terenu (na arheološkim lokalitetima). Od didaktičkih pomagala koriste se grafoskop i LCD projektor, no, većina materijala će biti umnožena i podijeljena studentima. Ispit je usmeni, a na oblikovanje ocjene utječu još i kvaliteta samostalne analize zadane svakom pojedinom studentu i njihova ukupna angažiranost na nastavi.

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

Nadgrobní spomenik obitelji Queresii iz Varvarije, *RFFZd*, 31(18), 1991-92 (1993), 89-96.

Pučanstvo Liburnije od 1. do 3. st. po Kristu: antroponimija, društvena struktura, etničke promjene, gospodarske uloge, (disertacija- rukopis), Zadar, 1999.

Nova monumentalna portretna stela iz Liburnije, *Radovi Filozofskog fakulteta u Zadru*, 32(19), Zadar, 1993.